

องค์ประกอบของวรรณศิลป์

วรรณกรรมเป็นสิ่งศิลป์ประเภทหนึ่งที่สร้างสรรคความงามด้วยการใช้ภาษาเพื่อทำให้ผู้อ่านได้รับรสของความไพเราะ เกิดอารมณ์ มีจินตนาการ ความรู้สึกนึกคิด พร้อมทั้งได้ยินเสียง เห็นแสงและสี วรรณกรรมจึงมีองค์ประกอบหลายอย่างที่ทำให้วรรณกรรมนั้นเป็นวรรณศิลป์ที่ดีเยี่ยม ซึ่ง อุดม หนูทอง¹ ได้กล่าวไว้ ดังนี้

1. อารมณ์สะเทือนใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความคิดในรูปต่าง ๆ เช่น ในรูปความรัก ความเศร้าใจ โกรธและขบขัน เป็นต้น
  2. การแสดงออก เป็นสื่อนำความคิดและอารมณ์สะเทือนใจออกมาให้ปรากฏเป็นรูปสัมผัสได้ การแสดงออกนี้ไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงแต่สิ่งที่คิดมา แต่อาจจะเป็นเรื่องไม่คิดไม่ถามก็ได้ ซึ่งต้องแสดงออกอย่างมีศิลปะ
  3. ความนึกคิดและจินตนาการ ช่วยให้สร้างเรื่องและตกแต่งเรื่องให้งดงามขึ้น เป็นการสร้างภาพในจิตของผู้เขียน
  4. ท่วงท่าที่แสดงออกหรือสไตล์ เป็นลักษณะเฉพาะของกวี ทั้งในการใช้ถ้อยคำ การลำดับเรื่อง และแนวคิด เป็นต้น
  5. เทคนิคและกลวิธี เป็นเรื่องของฝีมือและความชำนาญในการเขียนของผู้เขียนแต่ละคน
  6. องค์ประกอบ มีส่วนสำคัญอยู่ 2 ส่วนคือ เนื้อหาและรูปแบบ องค์ประกอบทั้งสองจะต้องประสานกลมกลืนกันอย่างเหมาะสม เพราะเนื้อหาแต่ละอย่างย่อมเหมาะสมกับรูปแบบแต่ละชนิด
- ส่วน ชวน เพชรแก้ว² ได้กล่าวถึงความงาม ความไพเราะของบทร้อยกรองว่าจะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

¹อุดม หนูทอง. พื้นฐานการศึกษาวรรณคดีไทย. 2523. หน้า 11 - 27.

²ชวน เพชรแก้ว. การศึกษาวรรณคดีไทย. 2521. หน้า 119 - 127.

1. คำที่เลือกสรร ในบทร้อยกรองการเลือกใช้คำจะต้องให้คำมีความหมายลึกซึ้งสะท้อนอารมณ์ อาจใช้คำสูงส่งหรือคำพื้น ๆ ซึ่งตongคำนี้ถึงเนื้อหาและลักษณะบทร้อยกรองแต่ละประเภท
2. เสียงเสนาะ คือ การใช้คำที่มีเสียงหนักเบา สั้นยาว ระวังเสียงสูงต่ำ หรือสัมผัสกันได้ เพราะพริ้งพวญ เสียงเสนาะของบทร้อยกรองมีขึ้นไคควย การสัมผัส ลีลาจังหวะ การเลียนเสียงธรรมชาติ และการเล่นคำ
3. ความหมายอันลึกซึ้งกินใจ ซึ่งจะเป็นสิ่งสร้างสรรค์คานอารมณ์หลายประการแก่ผู้อ่านผู้ฟัง อาจจะเกิดขึ้มาจากกลวิธีกรแต่ง ดังน้การใช้กวีโวหาร การใช้สัญลักษณ์ การกล่าวเกินจริง การพรรณนาและบรรยายที่แจ่มชัด การสะท้อนความรู้สึกและการสร้างบรรยากาศ

ทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์

สุริย โจนสกุลพานิช¹ ได้กล่าวถึงทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์ของ ไอ.เอ. ริชาร์ด ซึ่งได้ชี้แจงถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาวรรณคดี และเห็นว่ากรอดใจความวรรณคดีเป็นการทำลายรสความงามทางศิลปะของวรรณคดีอย่างสิ้นเชิง เพราะทุกคำและทุกเสียงประกอบกันขึ้นมา เป็นบทประพันธ์ มีรสของวรรณคดีแฝงอยู่ คำหรือเสียงหนึ่ง ๆ มิได้มีแต่ความหมายที่ปรากฏตรงตามพจนานุกรมเท่านั้น แต่หากมีความหมายในระดัปลึกแฝงอยู่ ไอ.เอ. ริชาร์ด ได้แสดงให้เห็วว่าคำหรือเสียงหนึ่ง ๆ มีส่วนผสมของความหมายชนิดต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 4 ชนิด คือ

1. Sense หมายถึง เนื้อหาหรือความหมายซึ่งก่อให้เกิดความคิดบางประการเกี่ยวกับข้อความหนึ่ง ๆ
2. Feeling หมายถึง ความรู้สึกของผู้อ่านที่สัมผัสข้อความที่กล่าวออกมา ความรู้สึกนี้มีความหมายกว้างขวางมาก กล่าวคือ เมื่อผู้อ่านอ่านคำประพันธ์บทหนึ่ง ผู้อ่านจะมีทั้งอารมณ์ ที่ศนคติ ความปรารถนาและความรู้สึกเพิดิเคินหรือไม่เพิดิเคินควย
3. Tone หมายถึง น้ำเสียงหรือทัศนคติของผู้แต่งที่แสดงออกมาต่อผู้อ่าน น้ำเสียงนี้จะแฝงอยู่ในคำ หรือเสียงหนึ่ง ๆ โดยผู้แต่งรู้สึกตัวหรือไม่รู้สึกตัวก็ได้

¹สุริย โจนสกุลพานิช. วิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองที่ชนะการประกวดของสมาคารกรุงเพพ.

4. **Intention** หมายถึง จุดมุ่งหมายหรือความตั้งใจของผู้แต่งซึ่งแสดงความตั้งใจโดยอำนาจของจิตใตส์ำนึกก็ได้

ความหมายทั้ง 4 ประการ จะมีปรากฏอยู่ในคำประพันธ์ทุกภาษาและมีความสำคัญอย่างยิ่งในวรรณคดี ถ้าหากผู้อ่านมุ่งแปลเอาแต่ใจความก็ไม่สามารถที่จะไต่ความหมายครบทั้ง 4 ประการ แต่หากผู้อ่านตระหนักถึงความหมาย 4 ประการดังกล่าว ผู้อ่านจะพบวาคำประพันธ์สั้น ๆ ที่มีรสทางวรรณคดีทั้งและกว้างขวาง สามารถนำมาวิเคราะห์วิจารณ์ความหมายได้มากมาย

นอกจากนี้ สุริย์ โจนสกุลพานิช¹ ก็ยังได้กล่าวถึงข้อควรระวังในการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีของ โฉ.เอ.วิฑาร์ตส์ ไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. **Four of Meaning** ผู้อ่านควรพยายามเข้าถึงรสของวรรณคดีให้ครบทุกรส เพื่อจะได้วิจารณ์และประเมินคุณค่าของวรรณคดีได้อย่างถูกต้อง ดังได้กล่าวมาแล้วว่า คำหรือเสียงหนึ่ง ๆ ในวรรณคดีประกอบด้วยความหมายนัยต่าง ๆ สี่ประการ คือ เนื้อหา ความรู้สึกของผู้อ่าน นำเสียงของผู้แต่ง และจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง ในบางครั้งผู้อ่านอาจจะไม่เข้าใจเนื้อหา บิดเบือนความรู้สึก เข้าใจนำเสียงผิดหรือไม่ทันตระหนักถึงจุดมุ่งหมาย ซึ่งอาจจะมีผลทำให้เข้าใจวรรณคดีนั้นผิดพลาดได้

2. **Rhythm and Movement** จังหวะหรือความเคลื่อนไหวแผ่อยู่ในถ้อยคำหรือเสียงที่ใช้อยู่ในบทประพันธ์ย่อมเสมอ ลักษณะการเปล่งเสียงเพื่อประกอบรูปคำแต่ละคำย่อมมีความสัมพันธ์กับความหมายซึ่งมีรสวรรณคดีแฝงอยู่

3. **Imagery** สิ่งที่มีความสำคัญในวรรณคดีเป็นอย่างยิ่งคือภาพพจน์ ในการอ่านบทประพันธ์บางตอนมองไม่เห็นภาพพจน์เลย แต่บางตอนมองเห็นภาพพจน์ได้อย่างชัดเจน ซึ่งช่วยให้เข้าใจความหมายของวรรณคดีได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในกรณีผู้อ่านกับผู้แต่งมีภาพพจน์ไม่ตรงกัน แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำหรือความผิดไป เพราะฉะนั้นผู้อ่านจึงต้องระมัดระวังขณะอ่านและวิเคราะห์ความหมายของคำออกมาเป็นภาพใหญ่ถูกต้องตรงกับความคิดของผู้แต่ง

4. **Irrelevant Association** คำนัยประหวัด เป็นศัพท์ที่มีใช้อยู่ในวิชาจิตวิทยา หมายถึง การคิดต่อหรือเกี่ยวเนื่องระหว่างประสบการณ์หนึ่งกับประสบการณ์อื่น ๆ ที่ยามาซึ่งมักเกิด

¹ สุริย์ โจนสกุลพานิช. วิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองที่คณะกรรมการประกวดของธนาคารกรุงเทพ.

รวมทั้งนี้อีก เนื่องจากความคิดของพวกเราไม่มีขอบเขตจำกัดแน่นอนนับประหัตของคำไม่มีที่สิ้นสุด หากผู้อ่านรู้จักใช้คำประหัตได้อย่างถูกต้องจนเข้าใจความหมายของวรรณคดีอย่างลึกซึ้ง

5. Stock Response หมายถึง ความหมายที่เราทุกคนไว้ในใจหากผู้อ่านมีความระมัดระวังในการเลือกใช้ความหมายของคำ ไม่ควรมีผลตามทัศนคติใช้ความหมายที่ถูกต้องไว้ในใจ ก็อาจจะเข้าใจความหมายของบทประพันธ์ได้อย่างถูกต้อง

6. Sentimentality ผู้อ่านบางคนมีจุดอ่อนในตนเอง คือ อ่อนไหวง่ายเกินไป อากักรเซเนื่อใ้คิดสาเหตุมาจากสิ่งภายนอก แต่จะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นเฉพาะเฉพาะบุคคล หากไม่รู้จักระงับอารมณ์ในการอ่านบทประพันธ์อาจจะมีอารมณ์สะเทือนใจรุนแรงไปไกลกว่าจุดมุ่งหมายของกวี ซึ่งนับเป็นสิ่งที่ควรระวังในการวิจารณ์ประการหนึ่ง

7. Inhibition ผู้อ่านบางคนมีสภาพจิตใจแข็งแรง ดังนั้นในการอ่านบทประพันธ์จะมีปฏิกิริยาต่อต้าน ไม่ยอมมีความรู้สึกคล้อยตามรสวรรณคดี หรือบางทีชนความรู้สึกของตัวเองไว้ อากักรเซเนื่อใ้ผลใ้ไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงของบทประพันธ์ใด และทำให้การประเมินคุณค่าของวรรณคดีผิดไป นับเป็นความไม่ยุติธรรมต่อผู้แต่งเป็นอย่างยิ่ง

8. Doctrinal Adhesions กว้างๆคนอาจแสดงความคิดเห็นใหม่หรือแปลก ซึ่งไม่ตรงกับความคิดเห็นของผู้อ่านหรือสังคม ไม่วาจะเป็ความเชื่อทางศาสนา การเมืองหรือการแสดงอารมณ์ส่วนตัว ดังนั้นในการอ่านบทประพันธ์หนึ่ง ๆ ผู้อ่านควรมีใจกว้างพอที่จะรับฟังความคิดเห็นเหล่านั้น และความทัศนคติหรือประเมินคุณค่าของวรรณคดีในแง่รสความงามทางศิลปะ

9. Technical Presupposition ผู้อ่านบางคนยึดมั่นอยู่กับแบบแผนข้อบังคับทางฉันทลักษณ์ตามกฎเกณฑ์โบราณ ซึ่งตั้งเหล่านั้นใ้เป็นสิ่งที่สำคัญ นักวิจารณ์วิเคราะห์ควรมุ่งไปที่ "เนื้อแท้ของวรรณคดี" หรือ รสความงามทางศิลปะของวรรณคดีโดยตรง

10. Critical Preconception ในการอ่านบทประพันธ์ผู้อ่านจำนวนไม่น้อย มักจะตั้งความหวังอย่างไรสักนึ่กา บทประพันธ์ทุกบทย่อมจะตอ่มีคุณค่าแฝงอยู่ จึงพยายามวิเคราะห์วิจารณ์ความหมายให้ลึกซึ้งจนบางครั้งเกินความจริงและประเมินคุณค่าสูงส่งเกินไป ซึ่งก็ควรระวังใ้มาก

จากข้อควรระวังในการอ่านวรรณกรรมหรือวรรณคดีดังกล่าวแล้วมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ผู้อ่านสามารถปฏิบัติใ้ได้เช่นนี้ว่าการวิเคราะห์วิจารณ์จะไม่ผิดพลาดหรือเกินความจริงไปได้ โดยเฉพาะในการวิเคราะห์วิจารณ์แนวสุนทรียศาสตร์ ในเรื่องเสียง คำ จังหวะของคำหรือข้อความ

โดยพิสดารเพื่อนำไปวิจารณ์ความหมายในแง่ต่าง ๆ เช่น สัญลักษณ์ ภาพพจน์ จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึกสัมผัสและนัยประหวัดอื่น ๆ ทั้งหมดมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทั้งยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจระหว่างผู้แต่งกับผู้อ่านวรรณคดี การเสนอทวิวิจารณ์วรรณคดีเป็นการเสนอตามหลัก วิทยาศาสตร์ มีเหตุผลสนับสนุนข้อวิจารณ์ ไม่ได้วิจารณ์อย่างเลื่อนลอยขาดหลักเกณฑ์

ทฤษฎีการประพันธ์ในอสังกาศศาสตร์

อสังกาศศาสตร์ แปลตามรูปศัพท์ว่า คำว่าอสังกาศ หมายถึง คำการประพันธ์ของอินเดีย ซึ่ง อัลดนา ศิริเจริญ ได้อธิบายว่า

อสังกาศศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยทฤษฎีการประพันธ์หรือเป็นความรวาทวิทยาการตกแต่งประติ-
ประกาทำประพันธ์ให้ไพเราะงดงาม สดสวย มีความหมายลึกซึ้งกินใจ ที่กล่าวในที่นี้อาจ
จะหมายถึงการพูดหรือการแต่งหนังสือก็ได้ การพูดให้ไพเราะเพราะพริ้งถูกต้องตาม
แบบแผนของภาษา ภาษาอังกฤษเรียกว่า Phetic การแต่งคำประพันธ์ให้ไพเราะงดงาม
ถูกต้องตามแบบแผนของการประพันธ์และสิ่งหลักเกณฑ์ต่าง ๆ นำคำและการใช้เสียง การใช้คำ
และการใช้ความหมายของคำหรือของข้อความ ตลอดจนวิธีการประพันธ์ให้ดี และวิจารณ์
คำประพันธ์ หมายถึงคุณและโทษ ภาษาอังกฤษเรียกว่า Poetics ซึ่งตรงกับภาษาสันสกฤต
ว่า อสังกาศศาสตร์¹

อสังกาศศาสตร์ จึงเป็นตำราว่าด้วยการประติประติ หมายถึง คำการประพันธ์ของอินเดียที่มี
เนื้อหากลารวมถึง ลักษณะ ประโยชน์ วิธีการแต่งและวิธีการวิจารณ์หนังสือประเทวารวรรณคดี

จุดเด่นนอกเหนือจากการรู้จักลักษณะบังคับทางอันหลักเกณฑ์ของคำประพันธ์แล้ว ยังควรรู้จัก
กลวิธีในการแต่งคำประพันธ์นั้นให้ไพเราะเพราะพริ้งและมีความหมายกินใจอีกด้วย หรืออย่างที่เร
เรียกว่า "อรรถรส" เราไม่มีตำราการประพันธ์ของเราเองที่จะยึดถือเป็นแบบแผน โดยทั่วไปแล้ว
เรามีขนบนิยมในการประพันธ์ตามแบบอินเดีย จึงเห็นควรที่จะศึกษาตำราอสังกาศศาสตร์ของอินเดีย
เพื่อประโยชน์ในการศึกษาการประพันธ์ของไทย

¹ อัลดนา ศิริเจริญ. อสังการในมหาชาติคำหลวง. 2528. หน้า 7.

นภาคย์ สุวรรณชาติ¹ ไก่กล่าวถึงคำอสังการศาสตร์ว่ามีสาระสำคัญสรุปได้ 4 เรื่อง คือ โทษ คุณ อสังการและรส

1. โทษ คือ ขอบกพร่องทั้งในเรื่องการใช้คำและการใช้ประโยชน์ การใช้คำเป็นส่วนสำคัญ เพราะถ้าการใช้คำบกพร่องก็ทำให้ประโยชน์บกพร่องไปด้วย ในคำรากล่าวถึงขอบกพร่องไว้ดังนี้

- 1.1 ใช้คำที่ไม่เป็นประโยชน์
- 1.2 ใช้คำที่มีเสียงไม่ไพเราะ
- 1.3 ใช้คำที่มีความหมายกำกวม
- 1.4 ใช้คำผิดไวยากรณ์
- 1.5 ใช้คำที่มีความหมายตามที่ผู้แต่งกำหนดเอาเอง
- 1.6 ใช้คำไม่แพร่หลาย ไม่เป็นที่รู้จักทั่วไป
- 1.7 ใช้คำไม่เรียบร้อยหรือไม่เหมาะสม

ในคัมภีร์สุโขทัยอสังการ ยังกล่าวถึงขอบกพร่องในการแต่งร้อยกรองไว้โดยเฉพาะอีก 6

ประการ คือ

- 1.8 ปราศจากคำทับ คือใช้คำซ้ำซ้อน
  - 1.9 กลอนพาไป แต่งโดยไม่คำนึงถึงความหมาย
  - 1.10 หักคำทับ คือ การใช้คำไม่สม่ำเสมอ
  - 1.11 เคลือบคลุม คือใช้คำที่สามารถแปลได้หลายนัย
  - 1.12 ลาก คือ การใช้คำตลก
  - 1.13 ไม่เกลี้ยงเกลา คือ แต่งมีคตินวลลักษณะ
2. คุณ คือ ข้อดีในการประพันธ์ มี 10 ประการ คือ
- 2.1 โอบอ้อมคุณ คือ ความงามอย่างกว้างขวาง สูงส่ง
  - 2.2 สมคุณ คือ ความเกลี้ยงเกลา รียบร้อย สม่ำเสมอ
  - 2.3 ก้นกือคุณ คือ ความเฉียบแหลม ลึกซึ้ง กินใจ

¹นภาคย์ สุวรรณชาติ. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 2 การประพันธ์ไทย หน่วยที่ 825.

- 2.4 อึดพิศัตถิคุณ คือ ความซัดเจเนแจมแจง
- 2.5 ประสันติคุณ คือ ความแจมซัด เข้าใจไควรวคเร็ว ทันที
- 2.6 ฌาธิคุณ คือ การสวมลักษณะของสิ่งหนึ่งให้แก่อีกสิ่งหนึ่ง
- 2.7 สีเลศคุณ คือ ความรณรมย์อันเกิดจากถอยคำที่ประสมประสานต่อเนื่องกันอย่าง

สละสลวย

- 2.8 โอบุคุณ คือ ความมีรชชาติ
- 2.9 มกุรคุณ คือ ความอ่อนหวานอันเกิดจากการพรรณนาความ
- 2.10 สุนทรคณคุณ คือ ความละเอียดอ่อน ไซค์ากสมกลอม

3. อัดังการ คือ ความสงางาม อันเกิดจากการตกแต่ง แงงเม้น 2 ประเภท คือ

- 3.1 อัดังการฝ่ายเดียว คือ การตกแต่งรอยกรองใหม่เดียวไพเราะ
- 3.2 อัดังการฝ่ายความหมาย คือ การตกแต่งคำประพันธ์ใหม่ความหมายลึกซึ้ง

กว้างขวาง คอยกวีโวหาร

4. รช คือ ความมีดี หอใจ การแต่งคำประพันธ์ควรมีการปรุงแต่งรชชาติ หมายถึงการสร้างอารมณ์ความรู้สึกโดยจำลองมาจากอารมณ์ความรู้สึกตามธรรมชาติของมนุษย์ รชชาติของอินเดียเป็นศิลปะบางหนึ่งของนาฏยศาสตร์ แต่ในตำราการประพันธ์นำมากล่าวเป็นรชของวรรณคดีไว้

9 ประเภทคือ

- 4.1 ศฤงคารรช คือ ความรักใคร่ยินดี
- 4.2 วีรรช คือ ความเพียรในทางธรรม
- 4.3 กฤณรช คือ การโศกเศร้า ร้องไห้รำพัน
- 4.4 หาดยรช คือ ความขบขัน
- 4.5 อัหฤทรช คือ ความประหลาดใจ
- 4.6 ภยานรช คือ ความกลัวอันเกิดจากการเห็นสิ่งที่น่าสยดสยอง
- 4.7 เราทรช คือ ความโกรธ
- 4.8 พิกัตสรช คือ ความเกลียดชัง
- 4.9 ศานทรช คือ ความรุษอบ ความสงบ

จะเห็นวาทดั่งการทาสตรี มีความจำเป็นในการแต่งกวีนิพนธ์ "เพราะเปรียบเสมือนกับเสื้อผ้า
อาภรณ์และเครื่องประดับร่างกายให้คงงามก็จะทำให้บุคคลนั้น ดูสวยงามขึ้นกว่าเดิม"¹

ทฤษฎีภาษาศาสตร์กับวรรณกรรม

การสร้างวรรณกรรม โดยเฉพาะวรรณกรรมลายลักษณ์จำต้องอาศัยสัญลักษณ์หรือตัวอักษรในการ
สื่อความหมาย โดยมีการเลือกสรรถ้อยคำที่สามารถสะท้อนความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่านวรรณกรรมให้เกิด
ได้ใกล้เคียงกับความรู้สึก และทองคำที่ก่อให้เกิดความรู้สึก อารมณ์สะเทือนใจและสมโนภาพตามจินตนาการ
ของกวี² ผู้ใฝ่ภาษามักเลือกเสียงอย่างหนึ่ง เพื่อสื่อความหมายในลักษณะหนึ่ง และเลือกเสียงอีกอย่าง
หนึ่งเพื่อสื่อความหมายในอีกลักษณะหนึ่ง เป็นเช่นว่า พยัญชนะนาสิกมักให้ความสำเร็จในการสื่อความหมาย
ที่บ่งความรู้สึกนุ่มนวลค่อยเป็นค่อยไป เช่น คำว่า นุ่มนิ่ม เนิบเนิบ นาค แบน นาค แต่เสียง
ระเบิดมักให้ความรู้สึกแข็งกระด้าง หรือสัมผัสที่เกิดจากการปะทะที่หนักและเกิดเสียงดัง เช่น สะบัก
สะบัก ปุ่มปั้ม เปียะ³ ถ้าเราพิจารณากฎตามหลักข้างต้นแล้วเราจะพบว่า ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึก
แสดงกิริยาอาการ แม้จะไม่ทุกถ้อยคำแต่พอจะจัดเขาเป็นกลุ่มได้อย่างน่าประหลาด นักภาษาศาสตร์
จึงองความเห็นว่าหน่วยเสียงที่นำมาประกอบเป็นคำแต่ละหน่วย จะมีลักษณะพิเศษ ที่ทำให้เกิดความ
รู้สึกที่แตกต่างกัน ซึ่งเสียงเหล่านี้ย่อมมีความสัมพันธ์กับการให้อารมณ์ตามความรู้สึกที่ไม่เหมือนกัน⁴
กล่าวโดยละเอียดคือ

หน่วยเสียงพยัญชนะ

- /บ/   ระเบิด - โธษะ - ริมฝีปาก
- /ป/   ระเบิด - อโธษะ - ลิติด - ริมฝีปาก
- /พ/   ระเบิด - อโธษะ - หนัก - ริมฝีปาก

¹ ภาดลย์ สุวรรณธาดา. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 2 การประพันธ์ไทย หน่วยที่ 825.
2527. หน้า 7 - 8.

² ประสิทธิ์ กาหย็กดอน. ภาษากวี. 2518. หน้า 32.

³ กวางมน จิตรจันทน์. สุนทรียภาพในภาษาไทย. 2527. หน้า 22.

⁴ เพลงเดิม. หน้า 21.

- /ค/ ระเบิด - โชนะ - ปุ่มเห็งอก
- /ค/ ระเบิด - อโชนะ - สติล - ปุ่มเห็งอก
- /พ/ ระเบิด - อโชนะ - ชนิด - ปุ่มเห็งอก
- /จ/ ระเบิด - อโชนะ - สติล - ปุ่มเห็งอกคอกเพคานแข็ง
- /ก/ ระเบิด - อโชนะ - สติล - เพคานออน
- /ค/ ระเบิด - อโชนะ - ชนิด - เพคานออน
- /อ/ ระเบิด - โชนะ - เสนเสียง

สำหรับหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิดทั้งที่กล่าวมา จะให้ความรู้สึกแข็งกระด้าง ไร้ความอ่อนหวาน
ขาดความละเอียดละไม แสดงอารมณ์ที่รุนแรง หรือสัมผัสที่เกิดขึ้นจากการปะทะที่หนักและเกิดเสียงดัง

- /ช/ กิ่งเสียดแทรก - อโชนะ - สติล - ปุ่มเห็งอก
- /พ/ เสียดแทรก - อโชนะ - ริมฝีปากกลางกับฟันบน
- /พ/ เสียดแทรก - อโชนะ - เสนเสียง
- /ช/ เสียดแทรก - อโชนะ - ปุ่มเห็งอก

หน่วยเสียงพยัญชนะข้างต้น ให้ความรู้สึกที่บอบกถึงความเคลื่อนไหวไม่มั่นคง มีการเสียดสี
ซมแทรก

- /ม/ นาสิก - โชนะ - ริมฝีปาก
- /น/ นาสิก - โชนะ - ปุ่มเห็งอก
- /ง/ นาสิก - โชนะ - เพคานออน

หน่วยเสียงนาสิกให้ความรู้สึกที่นุ่มนวลค่อยเป็นค่อยไป บังลักษณะที่ไม่มั่นคง

- /ล/ ข้างลิ้น - โชนะ - ปุ่มเห็งอก

เสียงข้างลิ้นให้ความรู้สึกสวยงาม ไพเราะ ให้อารมณ์แสดงความรู้สึกเคลื่อนไหวแบบผัน ๆ
ความก้องกลก ไม่นั่นอน

- /ร/ รัว - โชนะ - ปุ่มเห็งอก

ให้ความรู้สึกที่ทรูทรก เคลื่อนที่อย่างรวดเร็วและมีจุดหมายปลายทาง

- /ว/ กิ่งสระ - โชนะ - ริมฝีปาก

หน่วยเสียง ว ให้ความรู้สึกกลม โคง ความเว้งว้าง ำเหว

/ย/

กิงสระ - โยยะ - เพศานแข็ง

หน่วยเสียง ย ให้ความรู้สึกที่แสดงถึงความละเอียด ความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน

และพยัญพร แสดงกระจ่าง¹ ใ้จัดแบ่งคำออกเป็นกลุ่มตามรูปและเสียงของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ใ้ดังนี้

พยัญชนะ ก มีรูปตั้งขึ้นไปคล้ายประตู แสดงถึงลักษณะที่แข็งแรง ผงาด และมีคง โดยคำจึง มักจะให้ความหมายไปทางลักษณะนั้น ยกเว้นเสียแต่จะมีสระ หรือตัวสะกดที่มาลดหรือเปลี่ยนความหมาย ของคำไป เช่น เกง กาจ แต่ถ้ามี่ ร มากด้าจะทำให้ความรู้สึกกระต้างขึ้นอีก เช่น กราก แกรง กราน หรือถ่า ล กล้า ก็ให้ความรู้สึกที่อ่อนลงและเพิ่มลักษณะที่ไม่แน่นอนลงไป เช่น กลม กวาง เกี้ยว ไกล

พยัญชนะ ข ออกเสียงหนักกว่า ก จึงทำให้ความรู้สึกรุนแรงทางความรู้สึกเล็ก ๆ หรือบอก อากกรที่สื่อไปในทำนองเหลวไหล เช่น ขิง ขิง ขม เของ ชัด แข็ง ถ้ามี่ ย มากด้าจะให้ความรู้สึกไปใน ทางไม่เรียบร้อย เช่น ขย้า ขยิก เขยอน ขยะเขยง และบางที่ให้ความรู้สึกเข้มแข็งจริงจิงในทำที่ เช่น ขมิ้นชัน ขมิ้นก๊ก ขมิ้น เบ้าคน

พยัญชนะ ค จะให้ความหมายไปทางอารมณ์รุนแรง แต่อาจจะมีอารมณ์สื่อถึงความน้อยใจ ตักพ้อ ทอวา หรืออารมณ์ขุกขิกที่จจะลดความรุนแรงลง เช่น คอย คาค เกน แคน แคน แต่ถ้ามี่ตัวอื่นมากด้าก็จะมี ลักษณะใหม่ขึ้นมาที่ที่ ถ่า กร จะให้เสียงที่สอดคล้องกับความหมาย เช่น ครึกกรน คร่ำครวญ กราง และถ่า คด จะให้ความรู้สึกไปในทางมิคังไม่แน่ใจ ห้วนไหว เช่น คดอานแคตณ คกลางแกลง คดาก คลาย เป็นต้น

พยัญชนะ ง ตามรูปจะมองเห็นลักษณะที่ไม่มั่นคงไม่สามารถจะคงตัวอยู่ได้เพราะไม่มีจุดศูนย์กลาง ที่จะทำให้เกิดความสมดุล ทาทางคล้ายจะหงายไปข้างหลังเพราะหนักหัวอยู่ตลอดเวลาและเสียงที่ยัง บังถึงลักษณะไม่มั่นคง ดังนั้นโดยคำเสียง ง จึงให้ความหมายไปในทางไม่คอยคี่ คดกหรือไม้ก่น่าสงสาร ไปเลย เช่น งอแง งอน งอนแงน งาย งิ่ง งวมงม งองเงง งอม งกเงง งัวเงีย เงอะงะ โงนเงน

พยัญชนะ จ ส่วนมากจะให้ความรู้สึกที่ไม่เป็นปึกแผ่น แต่แผ่กระจาย ใ้เสียงที่เป็นช่อง ๆ แสดงความไม่ยั้งใหญ่ และใ้ให้อารมณ์ขัน เช่น จูจ จอแจ จุกจิก จุนจัน เจ้อยแจ้ว จืด จาง จำเจ เจาจุก จิว จอย จม จอด

¹พยัญพร แสดงกระจ่าง. "ภาษาจากรู้สึก," ในกรองภาษาและวรรณกรรม. 2516.

พยัญชนะ ฉ ตามเสียงที่สูง ให้ความรู้สึกรุนแรงไปในทางบรรยายลักษณะได้ยืนเสียงดัง
บรรยายสิ่งมองเห็น สิ่งที่เกิดขึ้นภายนอกเท่าที่จะสัมผัสได้ เช่น ฉะ ฉุกฉาด ฉะฉาน ฉอก ฉิม ฉ่า
ฉาว ฉุกฉีก ฉืด ฉึบ ฉึน ฉิ่ง ฉ่าง ฉืด

พยัญชนะ ช ส่วนมากแสดงความรู้สึกไปในทางไม่รื่นเริงแจ่มใส ไร้อากาศที่แจ่มชัด ว่องไว
ใฝ่ภาษาที่เคลื่อนไหวได้ แต่ละคำมีความหมายพ้องคำ เช่น ชำ ชำของ ชัก ชัน เชื่อง เชื้อนแซ่ ชา
แตกา เป็นตัวนำตัวอื่น จะมีความหมายคล้อยตามตัวหลัง เช่น ชง จะให้ความรู้สึกไม่มั่นคง เช่น ชงัก
ชงอน ชแงน ชะงาบ

พยัญชนะ ซ เพราะรูปลักษณะที่หยักหัว และเสียง สอ ที่แทรกทำให้ ซ มีความหมายเดวิดลงไป
กว่าเจิม ให้ความรู้สึกทางลบ และความรู้สึกที่ทอสมเพช เช่น ซวย เซอ เซอะ ซมซาน ซุ่มซอน
เซซัง โสม ซัก ซิม

พยัญชนะ ค ตามเสียงลงหนัก โดยคำจึงเนหนักลงไปตามความหมายเฉพาะในคำของมันเอง
เช่น ตก คักคาน คั้งเจิม คาน คำ คิก โค คน คอย คับ ควน เคือก เกน โคง โคค

พยัญชนะ ค ให้เสียงและบอกอารมณ์ของโลกซึ่งบรรยายภาพหน้าขบขัน เช่น คูน + ค่อม + ค้อม
ค้อ เกน คุ่มคาม คุ่มคัม ค่อมเคยม เกาะตะตะ แตะตา ตร จะให้ความรู้สึกและแฝงความตลกเอาไว้
เช่น ทรง ตรอม ตรม ไกรทรง

พยัญชนะ ก ออกเสียงหนัก แสดงอารมณ์รุนแรง โดยคำมักแสดงอาการชัดเจนแต่เป็นไปใน
ลักษณะที่ไม่ละเมียด กระด้าง และขาดความอ่อนไหว เช่น กก กข กวง กอก กอน กอม กอย กาก
เกียง เกื่อ แดก โดม โถ และแม้จะมีตัวอื่นมากคำแต่ก็ยังคงรูปลักษณะที่น่าเกลียดไว้เป็นหลักใหญ่อย่าง
ไม่เปลี่ยนแปลง เช่น กด เสียงท้ว ด จะทำให้เกิดการเคลื่อนไหว แต่เป็นไปในลักษณะรุนแรงหรือ
ไม่น่าพึงใจเลย เช่น กอน กอก กอม กอดก กัดกดา กลากไถล กสูง กล่าว

พยัญชนะ ท รูปและเสียงให้ความรู้สึกที่อ่อนละไมกว่าตัว ก บ่งบอกความรู้สึกที่อ่อนแอกว่า
ลึกลงไปเป็นความรู้สึกนึกคิดที่ไม่คม ไม่นัก ไม่นรุนแรง คอนขางทวน เช่น ทัน ทวง ทอ ทอด ทวน
ทะทัก ทับ ทอ ทูม เทอ เทม ทน

พยัญชนะ น ให้ความรู้สึกบางเบา คอนขางจะยี้คยากเล็กน้อย แต่ก็แอบแฝงความงามไว้ม่าง
ไม่มีลักษณะกระด้างในถ้อยคำเลย เช่น นาน นวม นวยนาค นอม นอย นิด นุ่ม นิม นึก เนน เนื่องนอง
เนือย เนม โนม

พยัญชนะ บ ทุกถ้อยคำที่มี บ เป็นพยัญชนะต้นให้ความหมายที่ขาดความภาคภูมิใจ ไร้ความอ่อนหวาน
ค่อนข้างกระด้าง แต่ไม่หนักแน่นเป็นแกนสาร เช่น บน บอบ บาค บี้ บักบั้น บก บม บมาม เบง เบียด
เบอะเบะ เบือน เบอ โบ

พยัญชนะ ป มีลักษณะคล้ายตัว บ เช่น ปัน เปียด เป็น ปั้นปึง ปอน เปื่อน เปื่อย โปน แปดปน
เปะปะ ปุกปุย ปอง ปอด เป่ง แต่หากหนักตัวมากคำก็จะเปลี่ยนไปเช่น พร จะให้ความรู้สึกที่เจ็บแค้น
มากขึ้น ความหมายชัดเจนขึ้น และรูปคำก็เพี้ยนขึ้นจึงให้ความรู้สึกมากขึ้น เช่น เปรียง เปรี้ยว โปรย
ปราด โปร่ง โปรด และตาเป็น ปล ก็ให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหวมากขึ้น เช่น ปลอย ปลาบ ปลิว ปลาย
เปลว เปล่งปลั่ง เปลือง แปลบ เปรี้ยว แปลง

พยัญชนะ ฉ ให้ความรู้สึกไต่ทั้งดีและไม่ดี แต่เสียงหนักของตัว ฉ ทำให้ถ้อยคำดี ๆ บางครั้งก็
แข็งแกร่งกว่าที่ควรจะเป็น แต่หากเป็นคำกริยาเสียง ฉ จะช่วยให้เห็นอาการเคลื่อนไหวชัดเจนและเหมาะสม
เช่น คำที่ให้ความรู้สึกทรงกลม มี เผือก ผัก แผล ผอม แฉว เผือก ฉาว ฉาก โฉ ฉะ ฉาง คำที่ให้
ความรู้สึกทางบวก มี ฉั่ว ผุดผาด ฉาฉวย ส่วนคำที่แสดงกริยาชัดเจน มี ผก ผาย ผ่านผืน ผาดผอน
แต่หากเป็นคำควบกล้ำ ผล จะให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหวไวกว่าเร็วขึ้น แต่เป็นจังหวะสั้นๆ เช่น ผละ ผล
ผลุนผลัน โผล แต่หากเป็นควบกล้ำ ผง จะให้ความรู้สึกสะกด เช่น ผงะ ผงาด ผงก เป็นต้น

พยัญชนะ ผ ให้ความรู้สึกที่แปร่งปรว และมีขย้งเป็นส่วนมาก เช่น ผาด ผิด ผื่อน ผัน ผัง
แผง ผៃ

พยัญชนะ พ ให้ความรู้สึกอ่อนเบาและขาดความหนักแน่น บางครั้งก็ดล ไปเลย เช่น พน เพอ
พอ พอง แพ เพียง พี พังพาบ เพนพาน แต่หากควบกล้ำ พร จะให้ความรู้สึกในคำสนทนาหรือ วอ
วอดเร็ว รูปคำก็ดูเหมือนส่งให้ตัว พ ระหงและงามขึ้น เช่น พรอม เปรียง พรัก พราวแพรว หรือบางตัว
ให้อารมณ์หนักไหว เช่น พราก พรัน พร่า พรำ แต่หากเป็นคำควบ ผล ก็ให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหว
ไวกว่าเร็วขึ้น แต่เคลื่อนไหวเบาๆและมีจังหวะสั้นเนื่องยาวกว่า เช่น ปลั่ง ปลัน ปลาน
พลาม พลุ้ง พลอย พลาก หลุกพลาน พลอย พลอมแพลม

พยัญชนะ ฟ เป็นเสียงที่ให้ความรู้สึกที่ไม่น่าฟัง เพราะมีเสียงแทรก ดังนั้นถ้อยคำที่มี ฟ เป็น
พยัญชนะต้นส่วนมากจะแสดงภาพไม่น่าดู ไม่น่าฟังใจ เช่น ฟุ้ง ฟุ่ม ฟันเฟือน ฟุ่มเฟือย ฟั่น ฟอด ฟ่อง
เฟบ เฟือย

พยัญชนะ ม ให้ความรู้สึกในทางลบ บางกลุ่มแสดงความหมกหมอง ความไม่สบายใจ เช่น
มอคมวย มัดมัด บางกลุ่มคำแสดงภาพที่ไม่สุภาพไม่เรียบร้อย เช่น มูมู มูมาม มับ ๆ มอย มอม โม

แต่ถ้าเป็น ม นำ ด จะทำให้เกิดความรู้สึกถึงงดงามขึ้นโดยรูปลักษณะของคำ เช่น มดังเมื่อด้อง

พยัญชนะ ย ลักษณะของเสียงและรูปแสดงความไม่เรียบร้อย ถ้าเป็นคำวิเศษณ์ก็จะเห็นสภาพที่เป็นไปในทางลบและไม่ทำความพึงใจให้ เช่น ยชยอน ยุษ ยุม ยู ยัวเยี้ย เยอหยิ่ง เย็นเยอ ยอด ยักยัน ยาน เยาะ แยก แฉง แฉง โยก ยาย

พยัญชนะ ร รูปลักษณะของพยัญชนะระเหิดระหง และให้ความรู้สึกที่ทรูหราทีจะสำรวย ดังนั้นเมื่อมาประกอบเป็นรูปคำก็จะให้อารมณ์คึกจรัสทางความรู้สึกรักใคร่ในบางครั้ง เช่น ราน รวนเร รำโร รางโร รา ไรค์ รัสน เรารอง รอนรัง เรน ระริกกระรี่ บางครั้งก็แสดงถึงความบอบบางที่ไปไครวดเร็วว่องไว เช่น รวดเร็ว รวง เร่า เร็ง รีบ เร่ง ร่าย และก็มีบางคำที่แสดงความรู้สึกหมกหมัวโดยอย่างสวยงาม เช่น ราว ภิหรี่ ร่าย แรม รวงโรยรา รอนรอน

พยัญชนะ ล รูปลักษณะตัวพยัญชนะให้ความรู้สึกกลม ๆ ป้อม ๆ เสียงและรูปคำช่วยทำให้ถ้อยคำสวยงามและฟังไพเราะให้อารมณ์ และแสดงการเคลื่อนไหวแบบฉับ ๆ เช่น ลังล่อง เล้า ลม ไล ลำเอียง เลื่อนลา ละลมละลวย ล่องลอย เลื่อนไล ละลอก ละลา ละลาน เลื่อนลอย ละลาย และเต็ม ละลิบ ลิบลิว ละเลียบ ลวงเลบ เลื่องล่อ โลกล้อ แล่ง และอีกประเภทแสดงการเคลื่อนไหวในทางลบคือตกลงหรือน่าเกลียดไม่น่าพึงใจ เช่น ละเลย ลวนลาม เลินเล่อ ลำเลิก ลูกลูลูกสน ลม โลม โล่ง ลม ลวง ลอด ลุย ลู ละเลอะ เลิน ลุน ไล แล่น และถล นำ ม จะให้ความรู้สึกที่นุ่มนวลมากขึ้น เช่น ละเมียด ละมุน ละไม ละมอม ละม้าย

พยัญชนะ ว ถ้อยคำส่วนมากมักจะแสดงอารมณ์ที่ไม่ไคร่แซ่ซี้ด เคนเป็นช่วง ๆ เป็นอารมณ์ซัดซอน เช่น วอกแวก วอน วับแวบ วายวาม แวบ วูบ ว้าง วา เวน ว้างเว้ง แว่ว วาย วูบ วอด วอน วอง หรือบางกลุ่มก็แสดงความรวดเร็ว เช่น วุน วิ่ง ว่องไว วอน

พยัญชนะ ศ ลักษณะของเสียงก่อให้เกิดความรู้สึกเสียสลดหรือให้อารมณ์ลึกลับ ๆ ที่ต้องเก็บไว้นานเพื่อจำ เช่น เสียศ เสียย สอด โสภโสภ สรวอย สุข เสีย สูญ สิ้น สัม สือ สม

พยัญชนะ ท ให้ความรู้สึกด้านลบ เป็นอารมณ์แฉงแฉงหรือหนักอึ้ง เช่น ทาง แฉง หาย แฉม หวน หรือ โทท หากุ เทียม เทอ เทิม ทา หาม ทาว

พยัญชนะ อ ให้ความรู้สึกน่าซ้ำ วุ่นวาย สับสน หรือแสดงสภาพอุปลักษณะหรือให้ความรู้สึกไปในทางอ่อน เช่น อลวน อลเวง อลหวน อลอิง อลนาว อักทัก อิง อิงอด เอะอะ เอ็ด หรือ อัดอัด อัดกอัดล อูจาด อั้ง อัด อุดอู อุนอิม อูยอ้าย อวน เอียน เออญ โอ อวก หรือ ออน อัม อัมเฉา ออนแอ ออยอิง ออยสรอย เอน เอนเอียง เออดอด

หน่วยเสียงสระ

/อิ/ หน้า - สูง - สั้น - ริมฝีปากแคบ

/อี/ หน้า - สูง - ยาว - ริมฝีปากแคบ

หน่วยเสียงสระตามข้างบนนี้ให้ความรู้สึกเล็ก เลี้ยง แคบ เบา

/เอะ/ หน้า - กลาง - สั้น - ริมฝีปากแคบ

/เอ/ หน้า - กลาง - ยาว - ริมฝีปากแคบ

หน่วยเสียงตามข้างบนนี้ให้ความรู้สึกที่ไม่เที่ยงตรง ไม่นั่นคง ความเอียง ความเขี้ยว

/เอะ/ หน้า - ต่ำ - สั้น - ริมฝีปากแคบ

/เอ/ หน้า - ต่ำ - ยาว - ริมฝีปากแคบ

หน่วยเสียงสระตามข้างบนนี้ให้ความรู้สึกถึงการเปิดออก เปิดเผย การชมอยู่ในสิ่งอื่น

/อิ/ กลาง - สูง - สั้น - ริมฝีปากไม่แคบและกลมจนเกินไป

/อี/ กลาง - สูง - ยาว - ริมฝีปากไม่แคบและกลมจนเกินไป

หน่วยเสียงสระตามข้างบนนี้ให้ความรู้สึกที่มาก ความหนาแน่น หรืออุปสรรค การเคลือบด้วย
ความยากลำบาก เพราะต้องงานหนัก หรือความแน่น หรืออุปสรรค

/เอะ/ กลาง - กลาง - สั้น - ริมฝีปากไม่แคบหรือกลมจนเกินไป

/เอ/ กลาง - กลาง - ยาว - ริมฝีปากไม่แคบและกลมจนเกินไป

หน่วยเสียงสระตามข้างบนนี้ให้ความรู้สึกถึงความกว้าง ความสบาย การเปิดออกไปสู่ที่กว้าง
การขาดความลำบาก ขาดการใช้สามัญสำนึก สติ

/อะ/ กลาง - ต่ำ - สั้น - ริมฝีปากไม่แคบหรือกลมจนเกินไป

/อา/ กลาง - ต่ำ - ยาว - ริมฝีปากไม่แคบหรือกลมจนเกินไป

หน่วยเสียงสระ /อะ/ ให้ความรู้สึกกระชั้นชิด ความรู้สึกไม่มั่นคง ขาดเป็นช่วงตอน ความ
รู้สึกที่ปะทะรุนแรง

หน่วยเสียงสระ /อา/ ให้ความรู้สึกกว้างๆ ยืดเยื้อ ระยะเวลายาวนาน

/อุ/   หลัง - สูง - สั้น

/อุ/   หลัง - สูง - ยาว

หน่วยเสียงดังกล่าวให้ความรู้สึกถึงการเข้าไปอยู่ในที่แคบ ความอึดอัด ความแน่น หรือความรู้สึกที่คับแคบเป็นช่วงยาว หรือการทะลุผ่านที่แคบ วัตถุที่มีลักษณะกลมหรือกลมยาว

/โอะ/   หลัง - กลาง - สั้น - ริมฝีปากห่อกลม

/โอ/   หลัง - กลาง - ยาว - ริมฝีปากห่อกลม

หน่วยเสียงสระตามข้างบน ให้ความรู้สึกถึงความกลม ความโค้ง ความเจริญเติบโตขึ้นเบื้องบน

/เอะ/   หลัง - คำ - สั้น - ริมฝีปากห่อกลม

/ออ/   หลัง - คำ - ยาว - ริมฝีปากห่อกลม

หน่วยเสียงสระนี้ให้ความรู้สึกถึงความกลม ความโค้ง การอยู่ในที่ว่างล้อม ทึบ ทึบ หรือการออกนอกวงล้อม สภาพการลอยตัวอยู่

หน่วยเสียงวรรณยุกต์

ในภาษาไทยมาตรฐานมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์อยู่ 5 หน่วย คือ สามัญ เอก โท ตรี จัตวา แต่ละหน่วยเสียงมีระดับสูงต่ำไม่เท่ากัน และแต่ละหน่วยเสียงมีความสัมพันธ์กับการให้ความรู้สึกของแต่ละหน่วยเสียงที่แตกต่างกัน¹

1. หน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญ เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีเสียงอยู่ในลักษณะกลาง จะให้ความรู้สึกธรรมดา ไม่มีอารมณ์ โดดเด่น ถ้าเป็นอารมณ์ก็ไม่เรารอน แต่อาจจะให้ความรู้สึกเยือกเย็น ความเงิบสงบอย่างช้าเฉย

2. หน่วยเสียงวรรณยุกต์เอก มีเสียงต่ำระดับ จะให้ความรู้สึกไปในทางที่หนักแน่น เอาจริง เอาจัง และลงเลยไปถึงความกระด้าง ความหยาบคาย

3. หน่วยเสียงวรรณยุกต์โท เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ขึ้นลง จะบ่งบอกถึงความรู้สึกที่หนักแน่น เหมือนเสียงเอก แต่ลดความกวาวกระด้างลงเล็กน้อย และบางครั้งก็ผสมความอ่อนทงอารมณ์ลงไปบ้าง

¹ ฌัมย์พร แสงกระจ่าง. "ภาษาจากความรู้สึก," ใน ร่องรอยและวรรณกรรม. 2516.

4. หน่วยเสียงวรรณยุกต์เสียงตรี เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียงอยู่ในลักษณะ
กลางระดับ มีลักษณะออกถึงอารมณ์ขำขัน บอกรถึงความอ่อนหวานอารมณ์

5. หน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวา เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีระดับความขึ้นลงแสดงถึงความ
รู้สึกที่สูงทั้งทางบวกและทางลบ ทัศนคติที่รุนแรงจนถึงขั้นโหดเหี้ยม ดุร้าย และถ้าจิตใจจะหวั่นไหว
ไปเลย

นอกจากนี้ถ้าสะกดเราก็จะพบว่า เสียงที่ลงท้ายมีค่าน้ำหนักสามารถให้ความรู้สึกที่สอดคล้องกับ
ความหมายได้อย่างไม่เบา เช่น หิ่งห้อย เป็นไปตามลักษณะของเสียงพยัญชนะกึ่งความมาแล้ว ก็หิ่งห้อยชนะ
ต้นและตัวสะกดจะตองเลือกกัน ถ้าพยัญชนะต้นให้ความรู้สึกดี ตัวสะกดก็ให้ความรู้สึกดี ถ้อยคำก็คงจะยิ่ง
ละเอียดละไมงามขึ้น เช่น เกล็ดยว พยัญชนะ ก เป็นพยัญชนะที่ให้ความรู้สึกเชิงกลา ส่วน ล ให้ความรู้สึก
ที่เลื่อนไหล - และพยัญชนะ ว ให้ความรู้สึกทอไขว่ รวมกันเป็น "เกล็ดยว" ที่ให้ความรู้สึกเลื่อนไหลอย่าง
รวดเร็วจนเป็นเกล็ดยว เป็นคำที่ให้ความหมายดีมาก โดยเฉพาะสายน้ำไหลเป็นเกล็ดยวหรือตาชพยัญชนะ
ต้นราย ตัวสะกดก็ราย คำนี้นักจะให้ความรู้สึกร้ายมากกว่าเดิม นับเป็นการเพิ่มความรู้สึกได้ เช่น
ในคำว่า เคียด โหด พยัญชนะ ค และ ห ให้ความรู้สึกที่ร้าย เมื่อมีตัวสะกดนี้บังคับเสียงไหลงหนัก
เช่นนั้น จึงยิ่งเน้นอารมณ์ให้มากขึ้นไปอีก บางครั้งถ้อยคำเกือบจะงามแต่ไม่คิดที่ตัวสะกด เช่น คำว่า
เกล็ดยว ถ้าเปลี่ยนเป็นเสียงพยัญชนะ ค สะกด ก็ให้ความหมายไปในทางตรงกันข้ามทันที ดังนั้น
จึงเห็นได้ว่าตัวสะกดแม้จะหาที่หลังแต่ก็มีบทบาทสำคัญในการ เปลี่ยนความหมายของคำ

